

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. за технически правила и норми за проектиране на пътни тунели (обн., ДВ, бр. 8 от 2016 г.)

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 10.02.2025 г. - 12.03.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #10896-K

Област на политика: Архив - Регионална политика

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Тип носител: Национално

Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. за технически правила и норми за проектиране на пътни тунели е издадена на основание чл. 36 от Закона за пътищата от министъра на регионалното развитие и благоустройството и с нея са определени техническите правила и норми при проектиране на нови пътни тунели по републиканските пътища на Република България, наричани за краткост „пътни тунели“, както и изискванията за безопасност при проектиране, управление и мониторинг на движението в пътните тунели. Изискванията на наредбата се прилагат и при проектиране на реконструкция, основно обновяване, основен ремонт и рехабилитация на съществуващи пътни тунели, включително при проектиране на спомагателни и прилежащи подземни съоръжения към тях. С предложениия проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. се изменят и допълват глави: първа „Цел и обхват“, втора „Основни принципи“ трета „Безопасност и риск“, четвърта „Напречно сечение. план и надлъжен профил“, осма „Вентилация“ и единадесета „Пожарна безопасност“ от Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г., за които е отчетена необходимост от актуализация. В изготвения проект на нормативен акт са актуализирани техническите нормативни изисквания при проектиране на нови пътни тунели и при проектиране на реконструкция, основно обновяване и основен ремонт на съществуващи пътни тунели; осъвременени и унифицирани изискванията за безопасност в тунелите въз основа на проучени добри инженерни практики в държави – членки на Европейския съюз, с цел намаляване на риска от възникване на опасност за живота и здравето на хората, пътуващи в пътни тунели; синхронизирани

изискванията с Наредба № РД-02-20-2 от 2018 г. за проектиране на пътища (обн., ДВ, бр. 79 от 2018 г.) и с наредбите, издадени на основание чл. 14, ал. 1 от Закона за движението по пътищата; регламентирани изисквания за автоматични стационарни пожарогасителни инсталации, базирани на вода, в т.ч. системи за наводняване, водна мъгла или пяна в пътни тунели с дължина по-голяма от 500 м., с интензивен трафик и двупосочно движение; Основна цел на проекта на наредбата е прецизиране на изискванията за постигане на по-високо качество на инвестиционните проекти при проектирането на нови пътни тунели и при проектиране на реконструкция, основно обновяване и основен ремонт на съществуващи пътни тунели, включително и изисквания за проектиране на спомагателни и прилежащи съоръжения към тях.

Предложения и становища могат да бъдат изпращани на:

E-mail: e-mrrb@mrrb.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Адрес: София, ул. Св. Св. Кирил и Методий 17-19

Електронна поща: e-mrrb@mrrb.government.bg

Полезни връзки

„Раздел „Проекти на нормативни актове“ - <https://www.mrrb.bg/bg/normativni-aktove/proekti-na-normativni-aktove/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба - вер. 1.0 | 10.02.2025](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 10.02.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 11.08.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Десислава Ангелова (20.02.2025 14:29)

Становище на ДАБДП 5

Във фиг. 32а и 32б към чл. 456 следва да се предвиди друго обозначение на дължината на незащитен път за евакуация.

Мотив: Уравненията $L1=L1+L2\leq L_{\text{доп}}$; $L2=L2+L3\leq L_{\text{доп}}$; $L3=L3+L4\leq L_{\text{доп}}$ не са издържани от гледна точка на математиката, освен ако втората дължина не е равна на 0.

Да се уточни категоризацията, съгласно която тунелите се включват в категориите, посочени в членове 471 и 472.

Мотив: Да се избегне недоразумение с класовете, определени в чл. 15.

Да се редактира първото изречение на чл. 558.

Мотив: Съвършено неясна разпоредба.

В чл. 567 думите „В зависимост от отговорността на пътния тунел“, съответно в чл. 569 думите „При отговорни тунели“ в да се преосмислят и заменят с ясен критерий.

Мотив: Изискванията на нормативния акт следва да са ясни, обективно изпълними и проследими при упражняване на контрол.

В чл. 595, ал. 1 думите „транспортно оранжево“ да се заменят с прецизиран цвят, както и да се замени визуализацията на пътен знак Е4, с тази от Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци.

Мотиви: Прецизиране на изискванията и избягване противоречие с други нормативни актове.

В чл. 596, ал. 2 да отпаднат думите в скоби „за км тръба“.

Мотив: Броят ППС за км тръба е показател за плътност на трафика, не за интензивността му.

В Приложение № 19 описанието на пътен светофар с две секции и допълнителна секция за указване посока на престоляване е в противоречие с разпоредбите на Наредбата за сигнализация на пътищата с пътни светофари по чл. 14, ал. 1 от ЗДвП. Не са актуализирани понятията „управляеми пътни знаци“ и „електронни информационни табели“.

Мотиви: дадени по-горе

В т. 3 на §102 от Допълнителните разпоредби след думите „управляеми пътни знаци“ да се добавят думите „и електронни информационни табели“

Мотиви: дадени по-горе

С § 104 от Преходните и заключителните разпоредби да се определи срок за влизане в сила на частичното изменение, който да е съобразен с влизането в сила и на последващото изменение на наредбата.

Мотив: Да се осигури плавен преход при прилагането на нормативния акт.

Да се предвидят разпоредби и за започнатите производства по одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж.

Мотив: Да се избегне блокирането на инвестиционния процес по проектиране и строителство.

Надявам се да вземете предвид нашите предложения и аргументи и да пристъпите към обнародване на проекта на НИД на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. след като окончателно приключи работата на МРГ, сформирана със заповед № РД-02-14-1364/08.08.2024 г. и изменена със Заповед № РД-02-14-2007 от 25.10.2024 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството, с оглед постигането на устойчив нормативен акт, гарантиращ безопасността на тунелните съоръжения и осигуряване на плавен преход на нормативната уредба.

Автор: Десислава Ангелова (20.02.2025 14:28)

Становище на ДАБДП 4

В чл. 427 правим следните предложения:

- в ал. 1 да отпадне текстът в скобите;

- в ал. 2 да се преосмисли разстоянието от „20 m отстрани“ за поставяне на светофар непосредствено преди бариерите.

Мотиви: Алинея 1 на чл. 426 изисква императивно поставянето на бариери с видеонаблюдение и текстът в скобите (при наличието на такова) създава противоречие в изискванията на нормативния акт. Изискването за поставяне на светофар на разстоянието до „20 m отстрани“ на бариерата изглежда твърде голямо и неефективно.

В чл. 428 правим следните предложения:

- в т.2 думите „електронни пътни табели“ да се заменят с „ПЗПС“;
- в т. 3 да отпадне думата „управляващи“.

Мотиви: дадени по-горе

Във фиг. 29а да се предвидят двусекционни светофари и в лентата за принудително спиране; наклонените стрелки да се обозначат върху ПЗПС; да се изтрие

съдържанието на ПЗПС преди тунела в режим „нормална експлоатация“; да се предвидят и други възможни знаци за изобразяване чрез ПЗПС преди тунела, като А41, А42, А43 и др.

Мотиви: Лентата за принудително спиране може да се използва за заобикаляне на възникнало препятствие. Двусекционният светофар, поставен върху нея следва да свети в червено при нормална експлоатация на тунела и с зелена стрелка, когато се налага заобикаляне на препятствие. Наредба № РД-02-21-2 от 2024 г. за организиране движението по пътищата с пътни светофарри не предвижда допълнителна секция с наклонена стрелка към двусекционните светофари. Наклонената стрелка се изобразява върху ПЗПС, съгласно Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци. Предвижда се ПЗПС да подават информация в „авариен режим“, затова и на всички схеми в режим „нормална експлоатация“ върху тях не е изобразено съдържание.

Във фиг. 29б и 29в наклонените стрелки да се изобразяват чрез ПЗПС; да се изтрие съдържанието на ПЗПС преди тунела в режим „нормална експлоатация“; да се предвидят и други възможни знаци за изобразяване чрез ПЗПС преди тунела, като А41, А42, А43 и др.

Мотиви: съгласно предишната точка

В чл. 428 предлагаме:

- в ал. 3, във второ изречение да отпаднат думите „с немигаща светлина“;
- в ал.4 думите „управляеми пътни знаци“ се заменят с ПЗПС, както и да отпадне последното изречение.

Мотиви: да се избегнат излишни повторения и да се актуализират изискванията.

В чл. 429, ал.3 и чл.430, ал.2 думите електронни табели“ и „управляеми пътни знаци“ да се заменят с ПЗПС.

Мотиви: дадени по-горе

В чл. 430, ал. 3 да придобие следната редакция:

„ (3) В пътния тунел сигналите на двусекционните светофари над пътни ленти и стрелките, изобразени на ПЗПС, насочени надолу, наляво или надясно под наклон от 45⁰, работят синхронизирано със сигнализацията преди тунела.“

Мотиви: Изискванията двусекционните светофари да са с немигащи светлини и в съответствие с наредбата за сигнализация на пътищата с пътни светофари по чл. 14, ал. 1 от ЗДвП са определени в чл. 428. Повтарянето им в чл. 430 утежнява излишно текста и го прави неразбираем.

Да се преосмисли изискването на чл. 442 за приравняване на мерките за пожарна безопасност с тези, приложими към „помещения със същото предназначение в сгради“.

Мотив: Помещенията в сгради не могат да имат аналогично на тунелите предназначение.

Да се възприеме едно от понятията „свързващи галерии“/„напречни връзки“ и да се даде дефиниция в Допълнителните разпоредби. Да се дефинира и разграничи от тях понятието „аварийна галерия“.

Мотив: Използването на различни недефинирани понятия води до проблеми с прилагане на нормативния акт. Двете понятия са използвани в чл. 443, т.2, чл. 446, чл. 451, чл. 456, чл. 465, чл. 526 и чл. 527, а „аварийна галерия“ в чл. 443, т.12, 446, 450 на изготвената НИД на наредбата.

Автор: Десислава Ангелова (20.02.2025 14:26)

Становище на ДАБДП 3

Във фигурите 27а, 28а и 29в да се направят следните корекции:

- забележката под 5 звезди да стане „в населени места поставянето на пътен знак А38 не е задължително“

- в заглавието на фигурите думите „системата на светофарната уредба“ да се заменят с „транспортно-техническо оборудване на тунел“.

Мотиви: Забележката под 5 звезди е в противоречие с Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци, а предложеното заглавие на фигурите не отразява съдържанието им.

От фигури 27в, 28в и 29в да отпаднат пътните знаци А 38, поставени на отстояние 1000 и 500 m преди тунела.

Мотиви: Съгласно Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци, ПЗ А38 се поставя на разстояние 1000 m преди тунела и се повтаря на разстояние и 500 m по автомагистрала, скоростен път или скоростна градска магистрала. Изображеният на фиг. 27в, 28в и 29в двупосочен път очевидно не попада в тази хипотеза.

От всички точки на ал. 4, чл. 423 да отпадне думата „само“, както и указанияте в скоби km/h.

Мотиви: Изискването е достатъчно ясно и без четирикратното повторение на „само“. Указаното в скобите ограничение на скоростта не може да бъде императивното изискване за всички тунели. (виж мотивите по т. 8)

Второто изречение на ал. 6, чл. 423 да стане „Разстоянието от знака до светофара е 100 m при скорост на движение не по-голяма от 50 km/h, извън границите на населените места и 150 m при скорост на движение по-голяма от 50 km/h.“

Мотив: Настоящото изискване е в противоречие с чл. 39, ал. 2, т.3 на Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци.

От текста на чл. 423, ал. 6, т.1 да отпадне думата „еднопосочно“.

Мотив: пътни знаци В25 и В26 се поставят на разстояние 200 m преди тунела и при двупосочно движение.

В т. 2 на чл. 423, ал. 6 думите „управляем пътен знак“ да се заменят с „ПЗПС“.

Мотив: Актуализация на нормативните изисквания и синхронизацията им с тези на Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци

В чл. 425 правим следните предложения:

- в ал. 1, т. 3 думите „електронни информационни табели“ да се заменят с „ПЗПС“;

- алинея 3 да стане:

„(3) При пътни тунели с дължина до 300 m, както и в тунели, в които има видимост по цялата им дължина, не се поставят светофарно управление, пътен знак А24 и ПЗПС“.

Мотив: В настоящата редакция на изискването не става ясно дали при пътни тунели с дължина до 300 m, както и в тунели, в които има видимост по цялата им дължина се поставя светофар или не.

В чл. 426, ал.1, т. 2 думите „управляеми пътни знаци и електронни информационни табели“ да се заменят с „ПЗПС“ и да се премахват скобите в края на текста.

Мотиви: дадени по-горе

В чл. 426, ал. 2 да отпадне текстът в скобите. Второто изречение да придобие следната редакция „При задръстване в тунела събирането на данни се извършва чрез допълнителна измерителна станция след края на тунела.“

Мотиви: Алинея 1 изисква императивно апаратура за събиране на данни и текстът в скобите (при наличието на такова) създава противоречие в изискванията на нормативния акт. Редакцията се предлага с оглед изясняване на изискването.

В чл. 426, ал. 3 думата „спешни“ да се замени с „извънредни“. Във второто изречение след думите „забрани за движение“ да се добавят думите „в извънредна ситуация“

Мотиви: Прецизиране на изискванията.

Автор: Десислава Ангелова (20.02.2025 14:25)

Становище на ДАБДП 2

Б. Конкретни бележки и предложения:

Член 16, ал. 1 да се редактира по следния начин:

„(1) При тунели с дължина над 500 m се извършва анализ и количествена оценка на тунелния риск от фатални злополуки, причинени от механично събитие, пожар и опасни товари.“

Мотив: Правилна граматическа структура на изречение в българския език.

Към таблица 2 по чл. 23, ал.3 да се включи забележка, която да пояснява, че размерите на хоризонтални елементи на габарита от Г 35.50 до Г 20 включително са само за едната посока на движение.

Мотив: Създаване на ясна разпоредба.

Изменението по чл. 29, ал. 5 да се съобрази терминологично с понятията, въведени с чл. 46, ал. 2 на Наредба № РД-02-20-2 от 2018 г. за проектиране на пътища или да се реферира директно към този член.

Мотив: Въвеждането на противоречиви по съдържание характеристики и параметри води до проблеми при прилагането на нормативните актове

В забележката към таблица 13 да отпадне глаголът „е“.

Мотив: Глаголът е излишен.

В чл. 416 думата „Оборудването“ да се замени с „Транспортно-техническото оборудване“.

Мотив: Терминът се въвежда с фиг. 26 и следва да се употребява идентично.

Върху схемата на фиг. 26 да се поставят хипотезите „да“ и „не“, както и да се коригира посоката на движение на „счупената“ стрелка от втори ред.

Мотив: Изясняване начина на използване на схемата.

В чл. 421, т. 3 думите „управляеми пътни знаци, електронни табла“ да се заменят с „ПЗПС“.

Мотив: Актуализация на нормативните изисквания и синхронизацията им с тези на Наредба № РД-02-21-1 от 2023 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци.

В края на текста на ал. 1 чл. 423 да се включи следното изречение:

„Върху пътен знак Б26 се изобразява ограничението на скоростта в зависимост от конкретната пътна обстановка и определената допустима скорост на движение в тунела.“

Мотив: Вписването на конкретни ограничения на скоростта в схемите на нормативен акт означава императивното им изискване. С изменението на наредбата допустимата скорост на движение се определя за всеки тунел, което прави невъзможно императивното изискване за едно и също ограничение на скоростта за всички тунели.

Автор: Десислава Ангелова (20.02.2025 14:22)

Становище на Държавна агенция "Безопасност на движението по пътищата" (ДАБДП)

Становище ДАБДП 1

А. Общи бележки:

Поддържахме изразеното от ДАБДП с писмо, изх. № 01-560-З от 13.11.2024 г., несъгласие за обнародването на частично изменение на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. и продължаване работата по цялостно изменение и допълнение на наредбата.

Междуведомствената работна група (МРГ), сформирана със Заповед № РД-02-14-1364/ 08.08.2024 г. на министъра на РРБ, за разработване на предложения за изменение и допълнение на наредбата възприе подход за частично изменение на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г., обект на настоящата обществена консултация, и едновременно с това продължаване на работата си по останалите глави и приложения.

Държавната агенция не подкрепя възприетия подход, тъй като обнародването на изготвения проект на НИД на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. и продължаването на работата на МРГ за разработване на предложения за изменение и допълнение на главите и приложенията на наредбата, които все още не са обсъждани, ще доведе до две изменения на един и същи нормативен акт в кратък период от време, което го прави неустойчив и труден за прилагане, като се има предвид, че инвестиционният процес на проектиране и строителство е дългосрочен и честите промени в нормативната уредба водят до преработване на проектите, удължаване на периодите за тяхното одобряване и допълнително финансиране.

В допълнение разработеният проект на НИД на Наредба № РД-02-20-2 от 2015 г. не би могъл да се приложи ефективно, тъй като предвидените изменения в глави първа, втора, трета и четвърта не са отразени в свързаните с тях приложения № 1, 2, 3 и 4, които все още не са обсъждани от МРГ.

Приложения № 1 и 2 не са приведени в съответствие с направените в Глава трета изменения. Концепцията за безопасност не е съобразена с определянето на допустимата скорост на движение в тунела, нито със създадената възможност за прилагане на автоматична стационарна пожарогасителна инсталация (АСПГИ), които представляват основни предпоставки за гарантиране безопасността в тунела.

Приложение № 3, което определя минималния обхват на оценката на риска не предвижда вземане на решение по отношение допустимата скорост на движение в тунела, техническите характеристики на тунела: широчина на пътя, вид на настилка, габарит, портали, особени изисквания, и прилагането на АСПГИ.

Въпреки по-горе посочените сериозни недостатъци на публикуваното за обществени консултации частично изменение на наредбата, с § 104 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта на НИД се определя незабавното ѝ влизане в

сила след обнародването ѝ в „Държавен вестник“. Липсват разпоредби и относно продължаването и приключването на вече започнатите производства по одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж, което е още една предпоставка за сериозно затрудняване на инвестиционния процес на проектиране и строителство.

История

Начало на обществената консултация - 10.02.2025

Приключване на консултацията - 12.03.2025

Справка за получените предложения - 11.08.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)